

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Adresatams pagal sąrašą

2019-08-07 Nr. (10.2.3.4-142) 10-4996

DĖL INFORMACIJOS APIE EBOLOS HEMORAGINĖS KARŠTLIGĖS PROTRŪKĮ KONGO DEMOKRATINĖJE RESPUBLIKOJE, REKOMENDACIJŲ KELIAUTOJAMS IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ BUDRUMO DIDINIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija informuoja, kad Kongo Demokratinėje Respublikoje Ebolos hemoraginė karštligė (toliau – EHK). 2019 m. liepos 17 d. Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių Ekstremalių situacijų komitetas paskelbė, kad EHK protrūkis Kongo Demokratinėje Respublikoje yra tarptautinio masto ekstremali situacija, kelianti tarptautinį susirūpinimą. Nuo protrūkio pradžios iki 2019 m. rugpjūčio 4 d. Kongo Demokratinėje Respublikoje užregistruoti 2763 (iš jų – 1849 mirties) EHK atvejai. EHK susirgo 134 sveikatos priežiūros darbuotojai, iš jų – 41 mirė. EHK pradėjo plisti Kongo Demokratinės Respublikos teritorijose, kuriose anksčiau susirgimų nebuvo nustatyta, pavieniai įvežtiniai atvejai nustatyti Kongo, Ugandoje.

Padedant Pasaulio sveikatos ir kitoms organizacijoms Kongo Demokratinėje Respublikoje vykdomos užkrečiamosios ligos kontrolės priemonės: žiedinė vakcinacijos strategija, ankstyvas atvejų išaiškinimas ir sąlytį turėjusių asmenų skiepijimas, saugus laidojimas, sveikatos priežiūros darbuotojų skiepijimas ir kt.

EHK sukelia Ebolos virusas, kuris plinta tiesioginio sąlyčio metu su gyvų ar mirusių užsikrėtusių asmenų krauju ar kūno skysčiais (seilėmis, šlapimu, liaukų arba organų sekretais, sperma, išmatomis, motinos pienu), lytiniu keliu. Virusą taip pat galima užsikrėsti tiesioginio sąlyčio su mirusių ar gyvų laukinių gyvūnų (beždžionių, miško antilopių ir šikšnosparnių), krauju, kitais kūno skysčiais ar organais būdu.

Incubacinis Ebolos hemoraginės karštligės laikotarpis trunka 2–21 dieną. Liga prasideda staiga, karščiuojama, skauda raumenis, galvą bei gerklę ir jaučiamas silpnumas., vėliau pasireiškia vėmimas, viduriavimas, bėrimas, kepenų ir inkstų veiklos sutrikimai. Kai kuriems ligoniams gali pasireikšti gausus vidinis ir išorinis kraujavimas, daugybinis organų nepakankamumas.

Atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją bei rizikos vertinimą, Pasaulio sveikatos organizacija šiuo metu nerekomenduoja jokių kelionių ar prekybos apribojimų šalyje. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro vertinimu, Europos Sąjungos piliečių, gyvenančių ar keliaujančių užsikrėtimo rizika vertinama kaip maža **laikantis atsargumo priemonių.**

Vykstantiems į EHK paveiktas vietas rekomenduojama:

- vengti tiesioginio sąlyčio su ligoniais ar mirusiais nuo šios ligos, su jų krauju, kūno skysčiais;
- vengti sąlyčio su laukiniais gyvūnais, nevalgyti jų mėsos;
- plauti ir nulupti vaisius ir daržoves prieš vartojimą;
- neiti į šikšnosparnių gyvenamas vietas (rūsius, apleistus pastatus ar kasyklas);
- neturėti nesaugių lytinių santykių;

– dažnai plauti rankas su muilu ar naudoti rankų antiseptiką.

Išvykstantiems iš EHK paveiktų teritorijų rekomenduojama skubiai kreiptis į gydytoją ir nurodyti vietovę, jei per tris savaites po išvykimo iš užkrėstos teritorijos pasireiškia karščiavimas, nepaaiškinamas nuovargis, viduriavimas ar kiti simptomai (vėmimas, kraujosruvos, galvos skausmas) ir informuoti sveikatos priežiūros specialistus apie lankymąsi EHK paveiktose teritorijose.

Siekiant didinti sveikatos priežiūros įstaigų budrumą, primename pagrindinius EHK epidemiologinės priežiūros ir kontrolės aspektus.

Asmuo, kuris tiriamas dėl EHK – bet kuris asmuo, atitinkantis virusinės hemoraginės karštligės atvejo apibrėžtį pagal Europos Komisijos sprendimą 2018 m. birželio 22 d. Nr.(ES) 2018/945 dėl užkrečiamųjų ligų ir susijusių specialiųjų sveikatos problemų, kurioms turi būti taikoma epidemiologinė priežiūra, atvejų apibrėžčių.

Informacija apie įtariamą EHK atvejį teikiama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. 673 „Dėl Privalomojo epidemiologinio registravimo objektų registravimo ir informacijos apie juos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Pagrindinės EHK valdymo priemonės yra tinkama darbo su ligonių krauju ir kitais kūno skysčiais sauga (asmens apsaugos priemonių naudojimas (respiratoriai, pirštinės, akiniai, skysčių nelaidūs chalatai ir kt.), susirgusių izoliacija, sąlytį turėjusių asmenų stebėjimas, aplinkos daiktų dezinfekcija, tinkamas medicininių atliekų tvarkymas ir kt.).

Sveikatos priežiūros įstaigų veiksmai, įtarus ar nustčius virusinės hemoraginės karštligės atvejį, nustatyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų veiksmų, įtarus ar nustčius virusinės hemoraginės karštligės atvejį, aprašo patvirtinimo“.

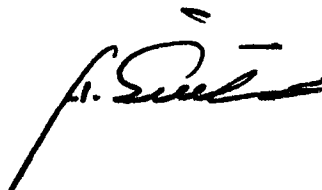
Mirusiųjų nuo virusinės hemoraginės karštligės palaikų tvarkymo ir pervežimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. balandžio 22d. įsakymu Nr. V-523 „Dėl Mirusiųjų nuo virusinės hemoraginės karštligės palaikų tvarkymo ir pervežimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigose taikomos Lietuvos higienos normoje HN 47-1:2012 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-946, nurodytos infekcijų kontrolės priemonės. Pacientams taikomos standartinės ir papildomos (susijusios su galimais perdavimo būdais) izoliavimo priemonės.

Virusinių hemoraginių karštligių valdymo bendrieji principai sveikatos priežiūros įstaigose, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų apsaugos priemonių saugaus naudojimo svarbiausi aspektai, sąlytį turėjusių asmenų išaiškinimo ir stebėjimo tvarka yra pateikti metodinėse rekomendacijose, kurios skelbiamos Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro tinklalapyje.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos prašome šią informaciją išplatinti asmens sveikatos priežiūros įstaigoms.

Sveikatos apsaugos viceministras

Algirdas Šešelgis

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
2019 M. RUGPJŪČIO D. RAŠTO NR.
ADRESATŲ SĄRAŠAS

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos

Savivaldybių administracijoms
Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrai
Ekstremalių sveikatai situacijų centrai
Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai

Lietuvos gydytojų vadovų sąjungai
Lietuvos infektologų draugijai